

Súd: Okresný súd Svidník
Spisová značka: 6P/89/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8619201846
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 04. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Frigová
ECLI: ECLI:SK:OSSK:2020:8619201846.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Svidník sudkyňou JUDr. Annou Frigovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa I. D., nar. XX.X.XXXX, bytom E. O. XXXX/XX, XXX XX H., t. č. Reedukačné centrum Sološnica, 906 37 Sološnica 3, zastúpené opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Stropkov, dieťa rodičov - matky I. D., rod. B., nar. XX.X.XXXX, bytom E. O. XXXX/XX, XXX XX H. a otca T. D., nar. XX.X.XXXX, bytom E. O. XXXX/XX, XXX XX H., t. č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody Košice - Šaca, o návrhu navrhovateľa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Stropkov, oddelenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, o nariadenie výchovného opatrenia podľa § 37 ods. 3 písm. b/ Zákona o rodine, takto

rozhodol:

I. Nariaďuje maloletému I. D., nar. XX.X.XXXX pobyt v Reedukačnom centre Sološnica, Sološnica 3, 906 37 Sološnica na dobu šesť mesiacov od právoplatnosti rozsudku.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ sa návrhom zo dňa 24.10.2019 domáhal nariadenia výchovného opatrenia maloletému I. D., nar. XX.X.XXXX. Návrh odôvodnil tým, že odo dňa 4.2.2013 eviduje osobný spis maloletého I. D., nar. XX.X.XXXX, z dôvodu problémového správania v škole. Maloletý I. vyrastá v úplnej rodine s otcom T. Muchom, nar. XX.X.XXXX, matkou I. D., nar. XX.X.XXXX a siedmimi súrodencami. Rodina maloletého býva v dvojizbovom byte, ktorého súčasťou je samostatná kúpeľňa s WC. Byt je pripojený na všetky inžinierske siete vrátane prípojky na elektrickú a vodovodnú sieť a je zariadený starším, ako aj novším funkčným nábytkom. S čistotou a hygienou v domácnosti sú problémy. Po prijatých opatreniach a dohovoroch rodičom zo strany pracovníkov OSPODaSK sa situácia v tomto smere vždy zlepšila. Otec maloletého je invalidný dôchodca. Matka maloletého je v súčasnej dobe nezamestnaná a od 12.8.2019 je evidovaná na ÚPSVaR ako osoba, ktorá odmieta aktiváciu. Dňa 9.4.2018 bolo otcovi maloletého vyšetrovateľom

6P/89/2019

-2-

Policajného zboru vznesené obvinenie zo spáchania zločinu týrania blízkej a zverenej osoby a dňa 13.4.2018 bol umiestnený do vyšetrovacej väzby do ÚVV a ÚVTOS Prešov. Rozsudkom Okresného súdu Svidník bol uznaný za vinného a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov nepodmienečne. Matka maloletého poberá v súčasnej dobe prídavky na dieťa mesačne vo výške 194,72 eura, dávky v hmotnej núdzi mesačne vo výške 158,80 eura a náhradné výživné za neplatené výživné mesačne vo výške 28,79 eura. Otec ako invalidný dôchodca poberá v súčasnej dobe invalidný dôchodok mesačne vo výške 336,50 eura. Počas celej doby evidencie pracovníci OSPODaSK vykonávajú v zmysle zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kurately opatrenia na odstránenie alebo zmiernenie problémov v správaní maloletého I.a. Ich súčasťou boli pohovory s maloletým a jeho

rodičmi, ako aj intervencie v rodinnom prostredí maloletého a v škole, ktorú navštevuje. Počas pohovorov s maloletým v prítomnosti jeho rodičov zisťovali príčiny jeho problémového správania a motivovali ich k zlepšeniu správania sa a vyhýbaniu sa páchania protiprávnej činnosti maloletým. V rodine maloletého sa v druhej polovici roka 2013 zhoršila starostlivosť o maloleté deti zo strany rodičov a bežnými opatreniami zo strany OSPODaSK sa nedarilo zabezpečiť deťom riadnu starostlivosť. Z uvedeného dôvodu na základe návrhu ÚPSVaR, Okresný súd Svidník svojim uznesením č. 4P/50/2013-24 zo dňa 14.1.2014 nariadil výchovné opatrenie podľa § 37 ods.2 písm. b) zákona č. 36/2005 Z.z., dohľad nad výchovou maloletých detí D.. V súčinnosti s Mestským úradom Stropkov sa od dňa právoplatnosti rozsudku, t.j. od 24.1.2014 po dobu 6 mesiacov vykonávali opatrenia na odstránenie problémov týkajúcich sa zanedbávania starostlivosti o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletých detí zo strany rodičov. Prijatými opatreniami hlavný cieľ výchovného opatrenia a to zabezpečiť maloletým deťom riadnu zdravotnú starostlivosť, hygienu, pravidelnú stravu a udržiavanie adekvátnych podmienok pri výchove detí bol v plnej miere splnený a preto bolo výchovné opatrenie vyhodnotené ako úspešné a dňa 24.7.2014 bolo ukončené. Vyššie uvedenými opatreniami OSPODaSK sa správanie maloletého podarilo stabilizovať až do mája 2017, kedy bezdôvodne vymeškal v ZŠ L., H. XX neospravedlnených vyučovacích hodín. Za účelom korigovania problémového správania maloletého I. bol k spolupráci prizvaný akreditovaný subjekt na výkon opatrení sociálnoprávnej ochrany detí asociálnej kurately ÚPSVaR a to DKD DRaK, Hlavná 18, Prešov. Akreditovaný subjekt s maloletým pracoval v rámci výchovno-skupinového programu pre deti s problémovým správaním alebo s poruchami správania od apríla do novembra 2018. Vďaka prijatým opatreniam OSPODaSK sa správanie maloletého zlepšilo a od mája 2017 do novembra 2018 sa nedopustil problémového správania.

2. Maloletý I. je v súčasnej dobe žiakom 8. ročníka (variant „A“ pre deti s mentálnym postihnutím) Základnej školy L. v H.. Jeho prospech je podpriemerný. V školskom roku 2018/2019 od novembra 2018 začal maloletý vo zvýšenej miere zanedbávať povinnú školskú dochádzku. Napriek prijatým opatreniam OSPODaSK celkovo v uvedenom školskom roku bezdôvodne a svojvoľne vymeškal 197 neospravedlnených vyučovacích hodín. V uvedenom období sa správanie maloletého zhoršilo natoľko, že sa začal dopúšťať aj páchania protiprávnej činnosti. Dňa 13.12.2018 mu bolo doručené uznesenie Okresného riaditeľstva PZ vo Svidníku ČVS:ORP-224/VYS-SK-2018 o vznesení obvinenia ml. I. D. za zločin krádeže formou spolupáchateľstva, ktorého sa mal dopustiť dňa 7.11.2018 v Stropkove v objekte futbalového štadióna. V uvedenej trestnej veci Okresný súd Svidník pod č. k. 3T/34/2019 vytýčil hlavné pojednávanie na 30.10.2019. Dňa 20.12.2018 sa maloletý dopustil spáchania priestupku proti majetku a to

6P/89/2019

-3-

tým, že v OD Billa v Stropkove ukradol 2 ks fľaše alkoholu zn. Captain Morgan. Rozhodnutím Okresného úradu Stropkov č.OU-SP-OVVS-2019/000328-13-8/19 zo dňa 1.3.2019, právoplatným dňa 25.3.2019 bol zo spáchania tohto priestupku uznaný vinným a bola mu uložená sankcia pokuta vo výške 20 eur. Dňa 15.1.2019 sa maloletý dopustil spáchania priestupku proti majetku a to tým, že v supermarkete Tesco v Stropkove ukradol 1 ks fľaše alkoholu zn. Nikolaus extra jemná vodka. Rozhodnutím Okresného úradu Stropkov č.OU-SP-OVS-2019/001234-8-26/19 zo dňa 26.4.2019, právoplatným dňa 14.5.2019 bol zo spáchania tohto priestupku uznaný vinným a bola mu uložená sankcia pokuta vo výške 20 eur. Od doby zaistenia otca maloletého do výkonu väzby sa na výchove maloletých detí podieľa iba matka, ktorá v poslednom období nezvláda výchovu svojich detí, ktoré svojvoľne zanedbávajú povinnú školskú dochádzku a dopúšťajú sa páchania protiprávnej činnosti. V domácnosti je viditeľná zhoršená hygiena. Počas intervencii v rodine bol v domácnosti neustále neporiadok. Zanedbaná hygiena detí sa prejavila aj pedikulózou, na ktorú upozorňujú aj učitelia detí. Matke bolo poskytnuté sociálne poradenstvo zamerané na riadne plnenie rodičovských povinností a hlavne na nutnosť zabezpečiť dieťaťu bezpečné a stabilné prostredie pre jeho zdravý vývoj. Súčinnosť pri náprave poskytlo aj Rómske komunitné centrum Stropkov ako aj základné školy, ktoré maloleté deti navštevujú. Počas opakovaných sociálnych šetrení v domácom prostredí bolo aj naďalej preukazované, že matka má očividný problém zvládať výchovu maloletých detí ako aj zabezpečovať v plnej miere zdravé životné podmienky pre rodinu. Z uvedených dôvodov na základe odporúčania ÚPSVaR v zmysle § 59 ods. 3 a §11 ods.3 písm. b) bod 3 zákona a č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele bolo dňa 25.6.2019 začaté vykonávanie odbornej metódy na podporu riešenia výchovných, sociálnych a iných problémov v rodine a v medziľudských vzťahoch pre maloleté deti rodiny D. a ich rodičov v Centre pre deti a rodinu Medzilaborce a to formou ambulantných a terénnych opatrení. Napriek vykonaným opatreniam sa

problémové správanie maloletého I. darilo iba utlmiť. Správanie maloletého I. začalo výrazne zhoršovať po zaistení otca do vyšetrovacej väzby. Prestal rešpektovať svoju matku ako aj blízkych príbuzných z toho dôvodu, že pre neho nepredstavujú autoritu, koná svojvoľne a nie je schopný zhodnotiť následky svojho konania. Školu odmieta navštevovať, má k nej negatívny postoj a nepredstavuje pre neho inštitúciu, ktorá mu pomáha rozvíjať jeho osobnostné stránky. Svojim správaním a skutkami tak veľmi negatívne ovplyvňuje mladších súrodencov, ktorí sa v poslednom období dopustili spáchania drobných priestupkov a vo zvýšenej miere aj zanedbávania povinnej školskej dochádzky. Brat maloletého N. D. sa dopustil prečinu krádeže v súbehu s poškodzovaním cudzej veci. Problémové správanie maloletého I. vyvrcholilo v poslednom období páchaním závažnej trestnej činnosti. V dňoch 8.8.2019, 31.8.2019 a 8.9.2019 sa dopustil spáchania prečinov krádeže formou spolupáchateľstva v súbehu s prečinom poškodzovania cudzej veci a to tak, že spolu s inými maloletými násilím vnikli do predajní so spotrebným tovarom a potravin v meste Stropkov a následne odtiaľ ukradli rôzny tovar. V prípade všetkých týchto trestných vecí prebieha aj v spásnej dobe vyšetrovanie orgánmi činnými v trestnom konaní. Doterajšie opatrenia vykonané ÚPSVaR a základnou školou, ktorú maloletý I. navštevuje s cieľom korigovania problémového správania, nespĺňajú svoj účel.

3. Okresný súd Svidník uznesením č. k. 6P 89/2019-11 zo dňa 28.10.2019, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 12.12.2019, nariadil neodkladné opatrenie, na základe ktorého dočasne zveril maloletého do starostlivosti Reedukačného centra Sološnica.

6P/89/2019

-4-

4. Rodičia maloletého sa k návrhu navrhovateľa písomne nevyjadrili.

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľa, výsluchom matky maloletého, oboznámením sa s listinnými dôkazmi, a to rodným listom maloletého, odporúčaním ÚPSVaR Stropkov zo dňa 19.6.2019, č.: SP1/OSPOaSK/SPO/2019/175, vyjadrením k prijatiu maloletého do Reedukačného centra Sološnica a zistil skutkový stav zhodný s návrhom navrhovateľa.

6. Matka a opatrovník maloletého na pojednávaní dňa 21.4.2020 súhlasili s nariadením výchovného opatrenia maloletému I. D., a to s jeho umiestnením v Reedukačnom centre Sološnica na dobu šesť mesiacov.

7. Podľa § 37 ods. 1 Zákona o rodine, nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností.

8. Podľa § 37 ods. 3, písm. b) Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>> alebo § <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>>48 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>>, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>>, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov.

9. Podľa § 37 ods. 7 Zákona o rodine, súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným zariadením.

10. Podľa § 37 ods. 8 Zákona o rodine, súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného

vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>>, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

11. Súd na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že návrh navrhovateľa je dôvodný. Z terajšej situácie je zrejmé, že doteraz uložené výchovné opatrenia boli neefektívne, rodičia maloletého jeho výchovu nezvládli, správanie sa maloletého sa zhoršilo v rodine, školskom prostredí, no i vo voľnom čase, kedy sa dopúšťa protiprávnej činnosti. Jeho maloletí súrodenci kopírujú jeho správanie a dopúšťajú sa drobných priestupkov a záškoláctva. Maloletý nerešpektuje svojich rodičov, v rodine teda niet autority, 6P/89/2019

-5-

ktorá by výchovu a správanie maloletého pozitívne formovala. Maloletý koná svojvoľne a nie je schopný zhodnotiť následky svojho konania. Maloletý sa od r. 2018 dopúšťa protiprávnej činnosti, najmä priestupkov proti majetku, nakoľko sa dopustil viacerých drobných krádeží. Dopustil sa však aj zločinu krádeže formou spolupáchateľstva (vec vedená na Okresnom súde Svidník č. k. 3T/34/2019). Je v najlepšom záujme maloletého, aby vzhľadom na jeho doterajšie správanie bolo prijaté to najvhodnejšie opatrenie, ktoré nielen obmedzí jeho nevhodné protispoločenské konanie, ale zároveň zabezpečí aj tie najlepšie predpoklady pre jeho riadny spoločenský a sociálny vývin a vývoj. Na základe uvedeného súd dospel k záveru, že nariadenie výchovného opatrenia pre nevhodné správanie sa maloletého je potrebné v záujme maloletého.

12. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

13. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

14. O náhrade trov konania účastníkov rozhodol súd podľa § 52 CMP, keď vo výroku rozsudku rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko v mimosporových konaniach je v zásade vylúčený nárok na náhradu trov konania, pričom súd nezistil naplnenie žiadnej z výnimiek upravených v ustanovení § 53 a nasl. CMP a zároveň návrh na rozhodnutie o náhrade trov konania nebol podaný (§ 57 CMP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní odo dňa doručenia písomného vyhotovenia rozhodnutia, prostredníctvom Okresného súdu Svidník, Sovietskych hrdinov 200/35, 089 01 Svidník na Krajský súd v Prešove (§ 357 písm. d/ CSP).

Odvolanie musí obsahovať všeobecné náležitosti, teda musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis (§ 121 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP). Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods.2 CMP).

Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov (§ 62 ods.3 CMP).

Odvolanie nie je prípustné, ak proti uzneseniu možno podať sťažnosť (§ 60 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods.1 CMP).

Odvolanie treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie odvolania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 CSP).